

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Sžo/17/2015
Identifikačné číslo spisu:	8014200415
Dátum vydania rozhodnutia:	28.07.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:8014200415.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov: 1/ Zdzisław Mieczysław Pitera-Blue-Media, IČO: 46 213 058, Bardejovská 220/1, Svidník, 2/ E. V. N., bytom B. XX, XXXXX M., B. L. právne zastúpených JUDr. Dušanom Remetom, advokátom, Masarykova 2, Prešov, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29.augusta č. 8 a 10, Bratislava 1, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovanej č. 15521-2/2014-BA zo dňa 27. januára 2014, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 4. decembra 2014, č. k. 4 S/28/2014-37, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 4. decembra 2014, č. k. 4 S/28/2014-37, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1.

Krajský súd v Prešove rozsudkom zo 4. decembra 2014, č. k. 4S/28/2014-37, zamietol žalobu žalobcu 1/, ktorou sa žalobca 1/ domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 27. januára 2014, číslo: 15521-2/2014-BA, a konanie o žalobe žalobcu 2/ zastavil. O trovách konania krajský súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu.

Krajský súd po preskúmaní rozhodnutia žalovanej vo vzťahu k žalobným námietkam k porušeniu práv žalobcu 1/ dospel k záveru, že rozhodnutie a postup žalovanej je v súlade so zákonom. Podľa názoru krajského súdu žalobca 1/ okrem nedodržania 60-dňovej lehoty na vydanie napadnutého rozhodnutia, porušenia zásady dvojinstančnosti správneho konania, ktoré nebolo preukázané, netvrdil žiadne porušenie jeho subjektívnych práv. Pri nedodržaní procesných lehôt však podľa názoru krajského súdu ide o procesné pochybenie, ktoré nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Krajský súd bol tiež toho názoru, že pobočka žalovanej, ako aj žalovaná, boli oprávnené vykonať kontrolu vo vzťahu k reálnemu výkonu zamestnania zamestnancami žalobcu 1/. Taktiež považoval krajský súd za nedôvodnú námietku žalobcu 1/, že bola porušená zásada dvojinstančnosti konania, lebo z obsahu predloženého administratívneho spisu je nepochybné, že žalovaná nerozhodovala na základe iných dôkazov ako tých, ktoré boli zistené pred vydaním prvostupňových rozhodnutí, pričom prvostupňové a odvolacie konanie

tvoria jeden celok. Rozhodnutie žalovanej je len podrobnejšie skutkovo a právne odôvodnené. K ostatným námietkam žalobcu 1/ vo vzťahu k prejedikovaniu rozhodnutí v oznámení žalovanej príslušnému orgánu Poľskej republiky a retroaktivite krajský súd skonštatoval, že žalobca 1/ v žalobe nenamietal v súvislosti s uvedenými námietkami porušenia konkrétneho právneho predpisu, ktorý by správnym orgánom takýto postup zakazoval, a aké subjektívne práva žalobcu 1/ boli porušené, poukázom na to, že Ústava Slovenskej republiky v článku 2 ods. 2 upravuje, že štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Vo vzťahu k žalobcovi 2/ krajský súd poukázom na to, že podľa ustanovenia § 250b ods. 1 O.s.p. sa žaloba musí podať do dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia správneho orgánu v poslednom stupni, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak, zmeškanie lehoty nemožno odpustiť, konštatoval, že z obsahu predloženého administratívneho spisu mal preukázané, že rozhodnutie žalovanej bolo žalobcovi 2/ doručené dňa 29.1.2014, pričom z doručanky pripojenej v spise nezistil, že by toto rozhodnutie bolo doručené inej osobe a tento žalobca ani netvrdí, že rozhodnutie mu nebolo doručené. Krajský súd mal za to, že vzhľadom na to, že rozhodnutie žalovanej bolo žalobcovi 2/ doručené dňa 10. februára 2014, koniec zákonnej dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby pripadol na deň 10. apríla 2014. Krajský súd ďalej uviedol, že pripustil do konania žalobcu 2/ uznesením zo dňa 2. decembra 2014, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4. decembra 2014, a teda z uvedeného je podľa jeho názoru bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že žaloba žalobcu 2/ bola podaná oneskorene. Podľa názoru krajského súdu zachovanie lehoty v žiadnom prípade nemôže prichádzať do úvahy z dôvodu, že žalobca 1/ žalobu podal včas, pretože iná fyzická osoba sa nemôže domáhať preskúmania zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu za inú osobu (tvrdiac, že ako zamestnávateľ chráni práva zamestnanca), iba žeby išlo o zákonného zástupcu maloletého, poukázom na to, že zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov neupravuje inú lehotu na podanie žaloby. Krajský súd konštatoval, že ak teda žalobca 2/ pristúpil do konania právoplatnosťou uznesenia súdu, jeho žaloba bola podaná po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty. Ďalej uviedol, že aj keď by sa javil ako nelogický jeho postup, že napriek zmeškaniu lehoty na podanie žaloby žalobcom 2/ (čo bolo zrejmé z administratívneho spisu žalovanej) pripustil vstup tohto žalobcu do konania, bol toho názoru, že nemohol vopred prejedikovať zastavenie konania a nepripustiť jeho vstup do konania s poukazom na článok 46 ods. 1, 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozhodnutie o náhrade trov konania krajský súd odôvodnil v zmysle § 250k ods. 1 O.s.p. Žalobcovia neboli v konaní úspešní a žalovaná nemá zo zákona právo na náhradu trov konania, a preto účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

2.

Prvostupňový rozsudok včas napadli odvolaním žalobcovia a navrhli, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zmenil tak, že žalobe žalobcov v celom rozsahu vyhovie a zruší napadnuté rozhodnutie žalovanej v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa a prisúdi každému zo žalobcov náhradu trov prvostupňového konania vo výške 359,12 eur a odvolacieho konania vo výške 75,39 eur. Namietali, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam dotýkajúcim sa zákonnosti napadnutých rozhodnutí žalovanej a jej pobočiek, ako aj postupu im predchádzajúceho a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a procesných súvislostí.

Žalobca 1/ namietal porušenie práva na spravodlivý proces, práva na dodržanie zásad správneho konania, práva vlastníť majetok, práva na podnikanie za rovnakých podmienok ako domáce subjekty a práva na dosahovanie zisku vlastnou činnosťou.

Žalobca 1/ uviedol, že v dôsledku rozhodnutia žalovanej má značné ťažkosti s udrzaním doterajších zamestnancov a náborom nových zamestnancov a pri znižujúcom sa počte zamestnancov nie je schopný dodržať zmluvné podmienky dohodnuté s obchodnými partnermi. Nesúhlasil so záverom prvostupňového súdu, že postupom žalovanej nedošlo k porušeniu princípu dvojinstančnosti správneho

konania. Rozhodnutie žalovanej považoval za nepreskúmateľné a v celom rozsahu za arbitrárne. Žalovaná sa podľa mienky odvolateľa nevysporiadala s argumentáciou žalobcu 1/ a odvolanie zamietla z dôvodov a skutočností, ktoré boli po prvýkrát oznámené až žalovanou v jej rozhodnutí. V tomto smere malo byť žalobcovi odňaté jeho subjektívne právo brániť sa proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy. Týmto novými dôkazmi a skutočnosťami mali byť predovšetkým argumenty žalovanej súvisiace s nepreukázaním registrovaného miesta podnikania zamestnávateľa, ku ktorým sa žalobca 1/ nemal možnosť vyjadriť, nakoľko boli po prvýkrát spomenuté až v druhostupňovom rozhodnutí.

Žalobca 1/ ďalej namietal, že do kompetencie žalovanej nepatrí uskutočňovanie kontroly týkajúcej sa reálneho výkonu činnosti zamestnancov. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie žalovanej č. 7942-3/2014 zo dňa 29. januára 2014, kde žalovaná jednoznačne skonštatovala, že nie je oprávnená vstupovať do pracovnoprávných vzťahov a výkon činnosti zamestnancov je oprávnený kontrolovať len inšpektorát práce, ktorého kontrolné zistenia sú pre ňu záväzné.

Žalobca 1/ ďalej dôvodil, že primárnou pracovnou náplňou jeho zamestnancov bol roznoš letákov, ktoré si zamestnanci preberali v externej spoločnosti vo Svidníku. Podľa špecifických podmienok jednotlivých zákaziek žalobca následne kontaktoval zamestnancov a poveril ich roznášaním letákov na vybraných lokalitách. Z preberania a distribúcie letákov má zamestnávateľ vyhotovené fotografické záznamy, roznášanie kontrolujú iní zamestnanci a zamestnancom sa vedú dochádzkové listy, čo jednoznačne preukazuje reálny výkon činnosti na území Slovenskej republiky.

Žalobca 1/ namietal aj spôsob výkonu kontroly, nakoľko z rozhodnutia žalovanej vyplýva, že práve na základe vykonaných kontrol u žalobcu 1/ dospela žalovaná k tomu, že žalobca nespĺňa podmienku reálneho výkonu činnosti. Žalobca 1/ pritom organizačnej zložke žalovanej predložil všetky podklady, ktoré si kontrolóri vyžiadali. Žalovaná si nevyžiadala ďalšie doklady, nepristúpila k osobnému výsluchu zamestnancov a ani inému spôsobu preverenia tvrdení žalobcu 1/. Okrem toho pravidelne daňovému úradu odovzdáva štvrtročné súhrnné výkazy a každý rok podáva aj daňové priznanie na daň z príjmu, z ktorých vyplýva nielen to, že žalobca 1/ reálne vykonáva činnosť, ale aj rozsah a obsah tejto činnosti, čo môže len prostredníctvom svojich zamestnancov. Poukázal tiež na to, že pri kontrolách žalobca 1/ predložil tzv. reporty (správy) - dochádzky jednotlivých zamestnancov do práce. Pokiaľ ide o nepreukázanie reálneho výkonu činnosti, nie je možné zo samotnej okolnosti nezastihnutia zamestnávateľa alebo zamestnanca v mieste podnikania v čase výkonu kontroly vyvodiť záver, že u žalobcu 1/ nebol preukázaný reálny výkon práce jeho zamestnancov na území Slovenskej republiky; v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie žalovanej z 28. júna 2012, č. 8519-5/2012-BA, v ktorom táto vyslovila totožný názor.

Žalobca 1/ mal za to, že súd prvého stupňa sa nevysporiadal s ďalšími argumentmi uvedenými v žalobe, najmä s porušením princípu rovnakého zaobchádzania. Ďalej namietol, že došlo k neprípustnej retroaktivite v rozhodnutiach žalovanej. Aj podľa praktickej príručky, na ktorú sa žalovaná odvoláva, prípadné zistenia zakladajúce zmenu uplatniteľnej legislatívy sa aplikujú až od momentu zistenia, nie spätne.

Žalobca 2/ namietal, že súd prvého stupňa pri procesnom rozhodnutí o zastavení konania vo vzťahu k nemu nesprávne posúdil otázku zachovania zákonnej lehoty na podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti napadnutých rozhodnutí, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

S poukazom na nález Ústavného súdu SR z 13. marca 2008. sp. zn. I. ÚS 219/07 a na ustanovenie § 250 ods. 1 O.s.p. mali žalobcovia za to, že lehotu podľa § 250b ods. 1 O.s.p. nemožno počítať odo dňa rozhodnutia súdu o pribratí účastníka konania, ale postačuje, ak aspoň jeden z účastníkov správneho konania podal včas žalobu o preskúmanie zákonnosti napadnutých rozhodnutí správnych orgánov. Poukázali na to, že správny súd môže o pribratí ďalšieho účastníka správneho konania do súdneho konania rozhodnúť aj ex offo. Ak by zákonodarcia mienil toto pribratie viazať na dodržanie zákonnej dvojmesačnej lehoty, stratil by inštitút zakotvený v ustanovení § 250 ods. 1 O.s.p. svoj zmysel. Podľa názoru žalobcov, je nepochybné, že zrušením rozhodnutia správneho orgánu by mohli byť dotknuté

viaceré subjektívne práva žalobcov, v dôsledku čoho aj došlo k pribratiu žalobcu 2/ do konania. Dôvodili, že žaloba bola podaná len žalobcom 1/, no v celom rozsahu aj v záujme a na prospech ostatných žalobcov, keďže napadnutými rozhodnutiami žalovanej sú dotknuté aj subjektívne práva ostatných žalobcov. Poukázali tiež na to, že súd prvého stupňa rozhodol o vstupe ďalšieho účastníka do súdneho konania podľa § 92 ods. 1 O.s.p. na základe jeho súhlasu, pričom v príslušných ustanoveniach OSP o správnom súdnictve nie je zakotvené obmedzenie viazané na dodržanie dvojmesačnej lehoty. Zachovanie lehoty je podstatné len pri návrhu na zmenu účastníkov konania a pri rozšírení žaloby.

Žalobcovia tiež poukázali na ustanovenie § 250 ods. 3 druhej vety O.s.p., podľa ktorého sú účastníkmi konania tiež tí, na ktorých sa pre nerozlučné spoločenstvo práv so žalobcom musí tiež vzťahovať rozhodnutie a postup súdu. Boli toho názoru, že s prihliadnutím na obsah napadnutých rozhodnutí správnych orgánov možno v ich prípade uvažovať aj o tzv. nerozlučnom spoločenstve práv. Existenciu spoločenstva práv žalobcu 1/ a jeho zamestnancov potvrdzuje aj konajúci súd, keď do konania pribral zamestnancov žalobcu ako dotknutých účastníkov správneho konania. Predmetom napadnutých rozhodnutí žalovanej a jej pobočiek je sociálne poistenie vyplývajúce z existencie pracovného pomeru medzi žalobcom 1/ a jeho zamestnancami, teda predmet tohto súdneho konania sa bezprostredne z hľadiska hmotného práva dotýka všetkých žalobcov. Záverom žalobcovia poukázali na to, že prípadné zrušujúce rozhodnutie súdu sa bude týkať subjektívnych práv a majetkovej sféry oboch, zamestnanca i zamestnávateľa.

3.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalovaná navrhla rozsudok Krajského súdu v Prešove potvrdiť ako vecne správny. Uviedla, že Sociálna poisťovňa vykonala a naďalej vykonáva kontroly reálneho výkonu činnosti zamestnancov, ktorí majú bydlisko v Poľskej republike a ktorých zamestnávateľ má sídlo na území Slovenskej republiky, na základe podnetu ZUS Varšava a z dôvodu pretrvávajúceho trendu narastajúceho počtu „registrovaných poľských zamestnávateľov“ vzbudzujúceho podozrenie zo zneužívania systému verejného zdravotného poistenia, ktoré avizovala najmä ZP Dôvera a Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou. Len v prípadoch, kde sa nepreukáže reálny výkon činnosti dotknutého zamestnanca, rozhoduje Sociálna poisťovňa o tom, že zamestnancovi nevzniklo, resp. zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti podľa slovenskej legislatívy. V prípade, ak Sociálna poisťovňa už vystavila zamestnancom žalobcu formulár E101 SK/PD A1, títo zamestnanci podliehajú slovenskej legislatíve až do dňa platnosti formulárov. Ak ide o zamestnancov, ktorým doteraz nebol vystavený formulár PD A1 o určení uplatniteľnej legislatívy a na základe kontrol nebol preukázaný reálny výkon činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky a splnenie podmienok registrovaného sídla zamestnávateľa, Sociálna poisťovňa rozhoduje o tom, že dotknutému zamestnancovi povinné sociálne poistenie na území Slovenskej republiky nevzniklo. O uvedených skutočnostiach bola informovaná centrála poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS vo Varšave listom z 25. júla 2013, č. 36968-2/2013-BA na ktorý žalobca v odvolaní poukazuje. Poľská inštitúcia sociálneho zabezpečenia ZUS Varšava listom z 10. októbra 2013, č. 992900/502/32/2013 tieto skutočnosti akceptovala. V tejto súvislosti žalovaná ďalej uviedla, že pobočky Sociálnej poisťovne postupujú podľa uvedených postupov vo vzťahu ku všetkým zamestnancom bez rozdielu národnosti či štátnej príslušnosti, a preto nie je opodstatnené tvrdenie žalobcov o porušení princípu rovnakého zaobchádzania. Sociálna poisťovňa ďalej poukázala na to, že nezasahuje do majetkových práv žalobcu 1/, keďže nerozhoduje o odvodovej povinnosti, ale o nevzniku sociálneho poistenia jeho zamestnanca podľa slovenskej legislatívy, čo má za následok, že za tohto zamestnanca nebol povinný platiť poistné na sociálne poistenie.

Žalovaná tiež uviedla, že žalobcovi 1/ takisto nebráni využívať právo na podnikanie a dosahovanie zisku. Na preukázanie reálneho výkonu činnosti zamestnancov nepostačuje len formálnym spôsobom deklarovať podnikanie, napr. obchodnými, pracovnými zmluvami, dochádzkami zamestnancov. Sociálna poisťovňa vychádza aj z dohodnutých mzdových podmienok. Dochádzať z Poľskej republiky do rôznych miest Slovenskej republiky, odpracovať napr. 1 alebo 3 hod. denne sa javí ako neefektívne, t.j. je predpoklad, že výdavky významným spôsobom presahujú príjmy. Uvedené potom vyvoláva

podozrenie z obchádzania právnych predpisov Poľskej republiky. Žalovaná poukázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 4. októbra 2012 vo veci C-115/11, z ktorého vyplýva, že inštitúcia vystavujúca osvedčenie E 101 (korešpondujúce s osvedčením PD A1) je povinná vykonať riadne posúdenie skutkových okolností relevantných na uplatnenie pravidiel pre posudzovanie uplatniteľnej právnej úpravy v oblasti sociálneho zabezpečenia a v dôsledku toho zaručiť správnosť informácií, ktoré figurujú v tomto osvedčení.

Žalovaná ďalej uviedla, že daňové úrady neurčujú uplatniteľnú legislatívu, a preto stanovisko daňového úradu by v tomto smere bolo právne irelevantné. Daňové úrady pri plnení daňovej povinnosti daňovníka neskúmajú reálny výkon činnosti, ale len správnosť odvedenej dane na základe predložených dokladov.

Ďalej žalovaná poukázala na skutočnosť, že je oprávnená kontrolovať splnenie podmienok na určenie uplatniteľnej legislatívy v súlade s koordinačnými nariadeniami, ktoré upravujú oblasť sociálneho zabezpečenia. K námietke, ktorou žalobca 1/ poukazoval na rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia z 28. júna 2012, č. 8519-5/2012-BA uviedla, že ide o jediné rozhodnutie v skutkovo a právne obdobnej veci, ktorým bolo zrušené rozhodnutie prvostupňového orgánu. Sociálna poisťovňa však prehodnotila svoj právny názor a následne vo všetkých obdobných prípadoch postupovala tak, že rozhodnutia prvostupňových správnych orgánov potvrdila. Súčasne uviedla, že kontrola vykonaná zamestnancami Sociálnej poisťovne, pobočka Košice, na ktorú žalobca poukazuje v žalobe, bola zameraná na kontrolu odvodu poistného na sociálne poistenie a plnenie povinností zamestnávateľa uložených zákonom č. 461/2003 Z. z. V rámci tejto kontroly sa nezisťovali skutočnosti relevantné na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov žalobcu.

S poukazom na § 91 ods. 1 O.s.p. žalovaná uviedla, že každý zo žalobcov koná sám za seba, pričom procesné úkony sa posudzujú samostatne u každého z nich. Spoločná je len procesná stránka, to je, že sa žaloba týka všetkých spoločníkov, a pokiaľ súd nenariadil vylúčenie veci na samostatné konanie, koná o nich spoločne a rozhoduje jedným rozsudkom. Žalobcovi 2/ nebolo odopreté právo domáhať sa svojich práv súdnou cestou v zákonnej lehote do 2 mesiacov odo dňa doručenia rozhodnutí žalovanej. Neznalosť zákona žalobcu 2/ nie je dôvodom pre odpustenie lehoty na podanie odvolania. Záverom poukázala na to, že zo spisového materiálu je zjavné, že žalobca 1/ podal žalobu v mene svojej osoby a žalobca 2/ uvedenú zákonnú možnosť nevyužil.

4.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok - ďalej len S.s.p. a § 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 492 ods. 2 S.s.p. v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie alebo zmenu.

Prvostupňovým rozhodnutím z 15. augusta 2013, číslo: 86071-1/2013-KEM Sociálna poisťovňa, pobočka Košice rozhodla, že pánovi E. V. N., nar. X. F. XXXX, zaniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti ako zamestnancovi zamestnávateľa Zdzislaw Mieczyslaw Pitera - Blue - Media, s miestom podnikania toho času vo Svidníku, Karpatská č. 754/7 (aktuálne so sídlom vo Svidníku, Bardejovská č. 220), IČO: 46213058, podľa slovenskej legislatívy dňa 17. mája 2013. Žalovaná rozhodnutím z 27. januára 2014, číslo: 15521-2/2014-BA toto rozhodnutie potvrdila a odvolanie zamestnanca a zamestnávateľa zamietla.

Podľa § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Podľa § 250 ods. 1 O.s.p. účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

E. V. N.i, nar. X. F. XXXX bol ako zamestnanec žalobcu 1/ účastníkom správneho konania, pričom je celkom zrejmé, že zrušenie napadnutého rozhodnutia sa bude dotýkať jeho práv a povinností, keďže predmetom rozhodnutia bola otázka, či E. V. N., zaniklo povinné sociálne poistenie podľa slovenskej legislatívy. Od vzniku a trvania povinného sociálneho poistenia sa potom odvíja celý rad práv v oblasti nemocenského, dôchodkového poistenia, poistenia v nezamestnanosti, napr. právo na dávky v nezamestnanosti, nemocenské, resp. dôchodkové dávky. Zrušením napadnutého rozhodnutia by teda mohli byť dotknuté jeho práva.

Pokiaľ krajský súd pripustil vstup osoby E. V. N. do konania na strane žalobcu podľa tretej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 92 ods. 1 O.s.p.), nepostupoval v súlade so zákonom, pretože v správnom súdnictve je vylúčené rozhodovanie podľa § 92 ods. 1 O.s.p., keďže druhá hlava piatej časti Občianskeho súdneho poriadku obsahuje osobitné ustanovenia o účastníctve (§ 250 O.s.p.). V správnom súdnictve sa vo všeobecnosti účastníci určujú podľa druhej definície účastníkov konania, a teda účastníkom v správnom súdnictve je ten, ktorého za účastníka označuje zákon. Z povahy veci v danom prípade je preto vylúčené prístupenie osoby do konania či už na strane žalobcu, alebo na strane žalovaného podľa § 92 ods. 1 O.s.p. Krajský súd v Prešove rozhodujúci podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preto nemal právomoc rozhodovať podľa § 92 ods. 1 O.s.p., a na jeho uznesenie z 2. decembra 2014, č. k. 4 S 28/2014-32 o pripustení vstupu osoby: E. V. N., B., XXXXX M., B. do konania nie je možné z dôvodu nulitnosti takého rozhodnutia prihliadať. Povinnosťou krajského súdu bolo rozhodnúť o pribratí tohto účastníka do konania podľa § 250 ods. 1 druhej vety O.s.p., avšak nie na strane žalobcu, ale ako účastníka správneho konania, práva a povinnosti ktorého by mohli byť zrušením napadnutého rozhodnutia žalovanej dotknuté.

Pre úplnosť najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že pán E. V. N. disponoval samostatným právom podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej. Aj keď pán E. V. N. samostatne žalobu nepodal, zostáva mu zachované právo byť účastníkom konania podľa § 250 ods. 1 druhej vety O.s.p. Nemožno však súhlasiť s jeho názorom prezentovaným v odvolaní, že v tomto prípade možno uvažovať aj o tzv. nerozlučnom spoločenstve práv podľa § 250 ods. 3 O.s.p., pretože jeho práva a povinnosti ako zamestnanca, ktoré vyplývajú zo zákona o sociálnom poistení, sú rozdielne ako práva a povinnosti zamestnávateľa, a teda nejde o spoločné práva a povinnosti, hoci môžu byť založené tým istým rozhodnutím žalovanej.

Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd preto dospel k záveru, že krajský súd svojim postupom, ktorým pribral podľa § 92 ods. 1 O.s.p. E. V. N. do konania na strane žalobcu a nepribral ho do konania podľa § 250 ods. 1 veta druhá O.s.p. sa v konaní dopustil takej vady konania, majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

V danej súvislosti odvolací súd dáva do pozornosti žalobcu, že konanie v správnom súdnictve je založené na dispozičnej zásade, v zmysle ktorej konanie súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu je možné začať len na základe žaloby a súd je oprávnený ako aj povinný preskúmať napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu len v rozsahu dôvodov, namietaných žalobcom v žalobe s tvrdením žalobcu, že napadnutým rozhodnutím žalovaného správneho orgánu došlo k porušeniu jeho subjektívnych práv a právom chránených záujmov.

Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 492 ods. 2 S.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. a v spojení § 246c ods. 1 a s § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 O.s.p.

V ďalšom konaní krajský súd rozhodne o návrhu z 25. novembra 2014 na vstup E. V. N. na strane žalobcu v naznačenom smere, následne ho priberie do konania v zmysle novej právnej úpravy Správneho súdneho poriadku. Napadnuté rozhodnutie žalovanej preskúma v rozsahu žalobných námietok namietaných v žalobe podanej žalobcom - Zdzislaw Mieczyslaw Pitera-Blue-Media a vo veci samej opätovne rozhodne. V novom rozhodnutí vo veci znovu rozhodne aj o náhrade trov konania,

vrátane trov konania odvolacieho.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.